

Restaurering av ceremonirummet i

Norra kapellet

Antikvarisk kontroll i Norra kapellet, Norra begravningsplatsen,
Solna kommun, Uppland

Eva Wallström
Rapport 2003:8

Innehåll

Bakgrund	4
Restaureringen	4
Dokumentation	4
Administrativa uppgifter	5
Figurer	6-10

STOCKHOLMS LÄNS MUSEUM

Box 6176 102 33 Stockholm
Tel 08-690 69 60 Fax 08-32 32 72
Besöksadress: Klarahuset, Sabbatsbergsvägen 6
Hemsida www.lansmuseum.a.se

Rapporten finns i PDF-format på hemsidan

© Stockholms läns museum
Produktion: Stockholms läns museum
Redaktionell bearbetning: Åsa Lundström

Allmänt kartmaterial: Lantmäteriverket. Medgivande 97.0133
Stockholm 2003

Bakgrund

Norra Kapellet invigdes 1909 som Srockholms krematorium, då kallat Norra krematoriet och är ett resultat av den svenska eldbegängelserörelsen. Arkitekt var Gustaf Lindgren. Byggnaden är uppförd som en centralkyrka krönt av en kupol. Grund och källarvåning är av betong och däröver är byggnaden av tegel med kalkputs. Sockel av granit, portal, listverk mm är utförda av kalksten, och taken är täckta med glaserat taktegel.

Krematorieverksamheten har upphört och byggnaden används numera som begravningskapell. Norra kapellet har under åren 2000-2001 genomgått en yttre och en inre restaurering. Stockholms läns museum har i detta arbete varit Länsstyrelsen i Stockholms läns antikvariska kontrollant. Syftet med den antikvariska kontrollen är att se till att de kulturhistoriska värdena tas till vara och att de antikvariska kraven på varsamhet tillgodoses.

Restaureringen

Ceremonirummet i Norra kapellet är ett högklassigt arkitektoniskt verk i ungrenässans stil. Rummet har ett golv av mönsterlagda kalkstens- och marmorplattor, tunnvalv och en kupol med lanternin. Träinredning i ek i form av bänkar, orgel och orgelläktare och entréns panel. År 1931 gjordes vissa ändringar i koret. Bl.a. tillkom relieferna, utförda av Arvid Knöppel, på korväggen.

När restaureringsarbetet påbörjades präglades rummet av en renovering utförd år 1973 då väggar och valv målades med en grå plastfärg. Målet med restaureringen har varit att komma så nära rummets originalutförandet som möjligt. Väggarna, kalkbruk med ytspackling av gips, har frigjorts från den grå plastfärgen, ilagade ytor har retuscherats så att de överensstämmer med originalytornas ytstruktur och kulör varefter väggarna har vaxats. Korväggen som var försedd med en glasfiberväv bredspacklades och infärgades med övriga väggytor.

Fönster och dörrömfattningar, kornischer samt inramningar av lisenser och valvbågar utförda i kalksten har rengjorts. Bågar i tvärskeppens gavelväggar infärgades i kalkstensgrå kulör (en kulör som upptäcktes vid rengöringen). Hålkärl runt fönster har återfått roströdaliner på grundval av de spår som hittades. Detta gäller även vissa fogar mellan kalkstenarna.

All träinredning inklusive altaruppsats, stengolv och katafalken har rengjorts. Orgeln har renoverats. Belysningen har kompletterats, bla med spotlights som lyser upp koret. Genom kupolens lanternin flödar åter dagsljuset.

Dokumentation

Referensytor har sparats på orgelläktaren och i utrymmet intill trappan till orgelläktaren, på entréplanet.

Uhlenius ateljeer som utförde arbetet förde under arbetets gång en "loggbok" där beslut, åtgärder och iakttagelser nedtecknades. Denna finns tillgänglig hos Kyrkogårds-

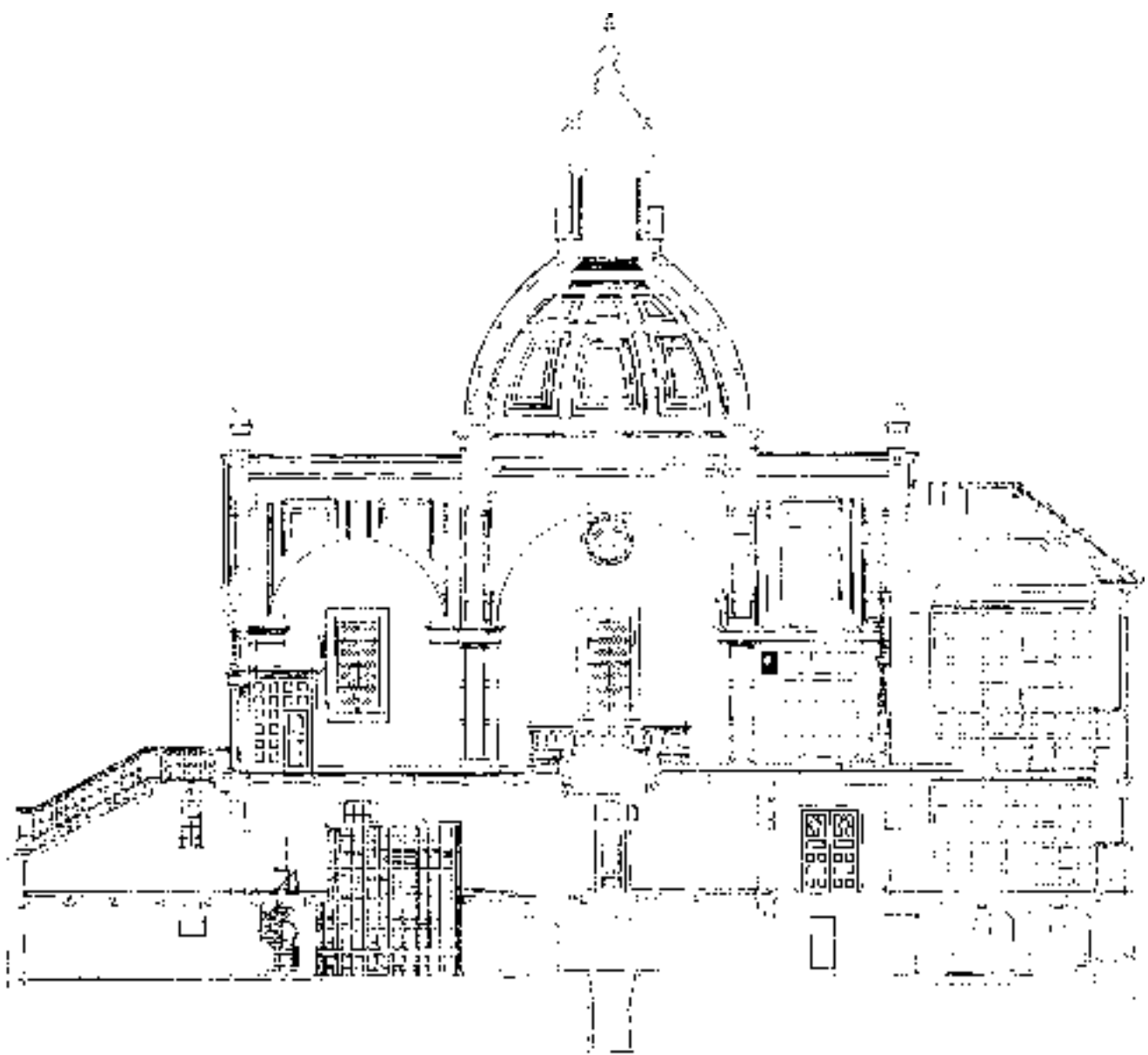
förvaltningen, Stockholms stad. (Förhoppningsvis snart även hos ATA, antikvarisk topografiska arkivet)

En fotodokumentation efter avslutat arbete ingår i rapporten, utförd av läns museets fotograf Elisabeth Boogh.

Administrativa uppgifter

SSLM:s dnr	2000:098
Länsstyrelsens dnr	2041-2000-29316
Antikvarisk kontrollant	Eva Wallström
Foto	Elisabeth Boogh

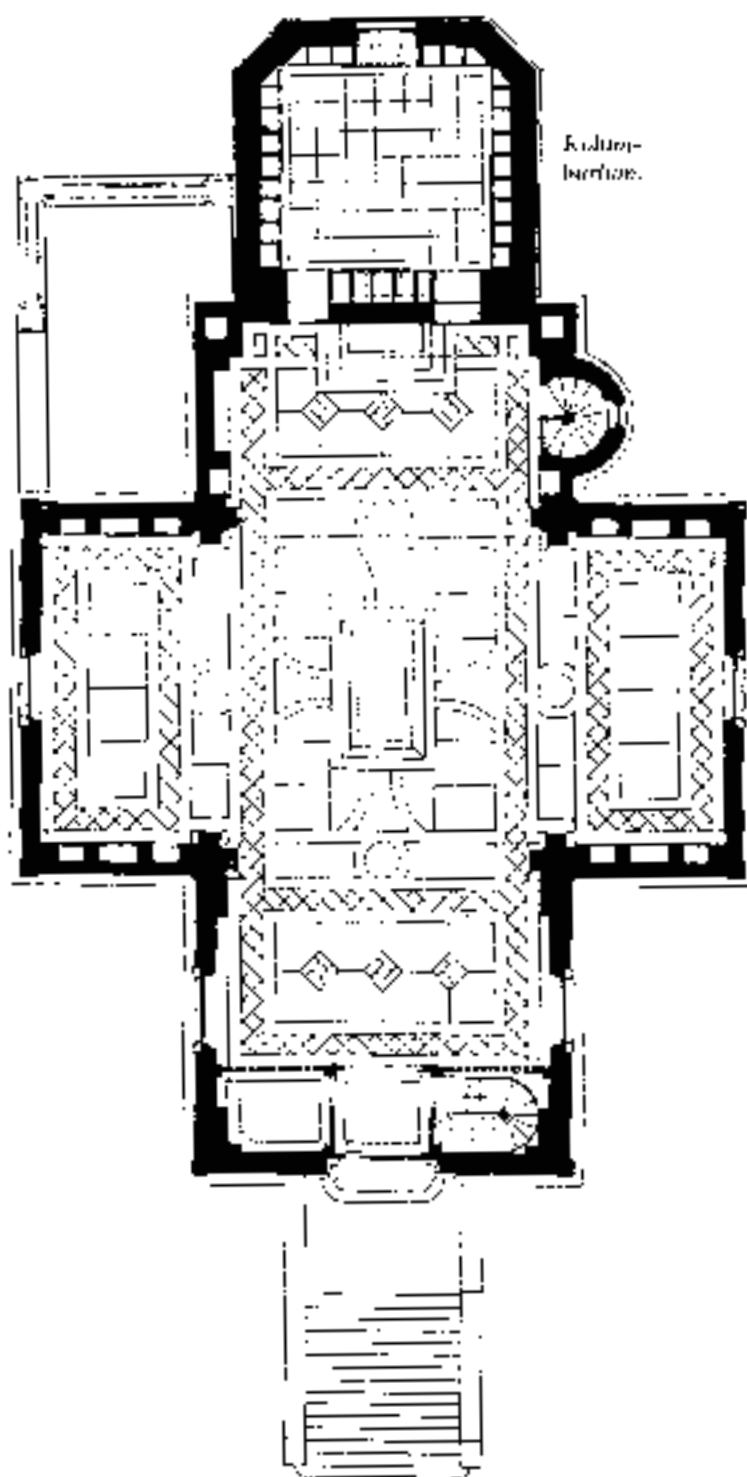
Den fullständiga fotodokumentationen förvaras på Stockholms läns museum. Den fullständiga dokumentationen rörande ärendehandläggningen förvaras på Stockholms läns museum samt ATA (Antikvarisk-topografiska arkivet).

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Stockholms krematorium.

Plan av kapeller med kolumbarium.

Bildbeteckning: Id20020033. Norra kapellet

Bildbeteckning: Id20020037. Koret i nordväst med Arvid Knöppels reliefer.

Bildbeteckning: Id20020038. Orgelläktaren i sydost utförd i ek. I förgrunden syns katafalken.

Bildbeteckning: Id20020039. Valvbåge i kalksten.

Bildbeteckning: Id20020040. Från orgelläktaren syns bänkinredningen i ek och kolumbarienischerna på väggen.

Bildbeteckning: Id20020041. Mot korsarmen.

*Bildbeteckning:
Id20020042.
Mot nordöstra
korsarmen.*

Bildbeteckning: Id20020043. Kupolen med lanterninens återskapade ljusinsläpp.

*Bildbeteckning:
Id20020044.
Fönstren med sina färgade
glas.*